

Sprawozdanie z pracy Pełnomocnika Wojewody Lubuskiego do spraw mniejszości narodowych i etnicznych w 2023 roku.

1. Liczba spotkań ze środowiskami mniejszości narodowych i etnicznych, w tym organizowanych z inicjatywy Pełnomocnika.

10

2. Koordynowanie na obszarze województwa działań organów administracji rządowej, realizujących zadania na rzecz mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Pełnomocnik Wojewody Lubuskiego do spraw mniejszości narodowych i etnicznych współdziałał ze starostami, prezydentami miast, burmistrzami, wójtami, dyrektorami szkół z terenu województwa lubuskiego, do których uczęszczają dzieci wielojęzyczne, Lubuskim Kuratorem Oświaty, organizacjami pozarządowymi (stowarzyszeniami romskimi i fundacjami) oraz z Akademickim Centrum Badań Euroregionalnych Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wlkp. Efektem tej współpracy były realizowane w 2023 r. zadania, w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030.

3. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw mniejszości i przeciwdziałanie ewentualnemu naruszaniu tych praw i dyskryminacji osób należących do mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Pełnomocnik Wojewody Lubuskiego do spraw mniejszości narodowych i etnicznych na bieżąco monitorował media w zakresie spraw dotyczących przejawów nietolerancji i mowy nienawiści. Utrzymywane są bieżące kontakty z Lubuskim Kuratorium Oświaty oraz z Pełnomocnikiem Komendanta Wojewódzkiego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka. W 2023 nie było zdarzeń, które wymagałyby interwencji

4. Podejmowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Pełnomocnik podejmował działania zmierzające do zwiększenia ilości asystentów edukacji romskiej w województwie lub uregulowania statusu osób zaangażowanych w pomoc dla dzieci romskich. Podjęte zostały działania zmierzające do oceny efektów działania świetlic działających w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce w związku z informacjami o licznych migracjach rodzin romskich w Polsce. Zwiększona została ilość spotkań z przedstawicielami podmiotów wnioskujących w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030.

5. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw osób posługujących się językiem regionalnym – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Nie dotyczy

6. Lista organizacji mniejszości narodowych i etnicznych, z którymi Pełnomocnik jest w stałym kontakcie

- Związek Ukraińców w Polsce Oddział w Zielonej Górze,
- Stowarzyszenie Twórców i Przyjaciół Kultury Cygańskiej im. Bronisławy Wajs Papuszy w Gorzowie Wlkp.,
- Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Zielonej Górze.
- Stowarzyszenie Romów w Nowej Soli,
- Niezależne Stowarzyszenie Romów w Polsce z siedzibą w Nowej Soli,
- Stowarzyszenie „Romani Cierheń” w Gorzowie Wlkp.
- Stowarzyszenie „Łemko Tower” w Strzelcach Krajeńskich,
- Fundacja „Sinti Art” z siedzibą w Słubicach
- Fundacja POLSKA ROMA z siedzibą w Zielonej Górze

7. Lista znanych Pełnomocnikowi organizacji i środowisk mniejszości narodowych i etnicznych działających na terenie województwa

- Zjednoczenie Łemków - Koła w Zielonej Górze, Gorzowie Wlkp., Szprotawie, Nowej Soli
- Związek Ukraińców w Polsce - Koła w: Gorzowie Wlkp., Skwierzynie, Szprotawie, Strzelcach Krajeńskich i Międzyrzeczu,
- Stowarzyszenie Twórców i Przyjaciół Kultury Cygańskiej im. Bronisławy Wajs Papuszy w Gorzowie Wlkp.,
- Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Zielonej Górze.
- Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce - Oddział w Żarach,
- Stowarzyszenie Romów w Nowej Soli,
- Niezależne Stowarzyszenie Romów w Polsce z siedzibą w Nowej Soli,
- Stowarzyszenie „Romani Cierheń” w Gorzowie Wlkp.
- Stowarzyszenie „Łemko Tower” w Strzelcach Krajeńskich,
- Fundacja POLSKA ROMA z siedzibą w Zielonej Górze.
- Fundacja Sinti Art z siedzibą w Słubicach

8. Współpraca Pełnomocnika z innymi instytucjami lub organizacjami, zajmującymi się problematyką mniejszościową – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

W minionym roku Pełnomocnik Wojewody Lubuskiego do spraw mniejszości narodowych i etnicznych współpracował z wieloma instytucjami zajmującymi się problematyką mniejszościową,

między innymi z: Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną im. Zbigniewa Herberta w Gorzowie Wlkp., Lubuskim Kuratorem Oświaty, Akademickim Centrum Badań Euroregionalnych przy Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wlkp. dyrektorami szkół z terenu województwa lubuskiego, w których uczą się dzieci romskie oraz organizacjami pozarządowymi (stowarzyszeniami romskimi i fundacjami). Udział (online) w posiedzeniach Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych, udział w posiedzeniu wyjazdowym Sejmowej Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych na terenie woj. lubuskiego (Gorzów Wlkp.). Udział w szkoleniu dla pełnomocników w Olsztynie.

9. Udział Pełnomocnika lub innych osób zajmujących się sprawami mniejszości narodowych i etnicznych w organizowanych przez mniejszości narodowe i etniczne imprezach i spotkaniach, na które zostali zaproszeni w ramach kreowania pozytywnego wizerunku mniejszości narodowych i etnicznych (proszę wymienić)

Coroczne spotkanie „Wigilia Narodów” w Gorzowie Wlkp., festiwal Romane Dyvesa

10. Czy w minionym roku zaszła konieczność podjęcia przez Pełnomocnika interwencji w sytuacjach konfliktowych?

TAK

NIE

11. Jeśli odpowiedź na powyższe pytanie była twierdząca, proszę o krótkie opisanie poniżej interwencji (w tym mediacji) podjętych w takich sytuacjach.

Wojewoda Lubuski opiniował negatywnie dofinansowanie świetlicy prowadzonej przez Niezależne Stowarzyszenie Romów w Polsce z siedzibą w Nowej Soli. Brak dofinansowania wywołał zarzuty dotyczące sposobu podziału i wykorzystania środków w Programie integracji społecznej i obywatelskiej Romów. Temat został przedstawiony przez przedstawicieli mniejszości romskiej m.in. na posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych. Zorganizowane zostały trzy spotkania, także z udziałem przedstawiciela MSWiA w trakcie których przedstawiono kolejny raz zasady podziału środków, ich rozliczania oraz inne potencjalne źródła finansowania działań organizacji. Organizacje przedstawiły swoje działania finansowane z Programu, plany na kolejne lata. Omówiono możliwości współuczestniczenia w procesie podziału środków.

12. Opis pozostałych najważniejszych działań podjętych przez Pełnomocnika w ostatnim roku, w tym m.in. opis wdrażanych programów dotyczących mniejszości narodowych i etnicznych oraz działań podjętych w celu szerokiego informowania społeczeństwa większościowego o efektach działań w ramach Programu integracji¹

Realizacja w 2023 r. zadań w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030. W 2023 r. w Programie uczestniczyło 6 podmiotów (w tym 5 organizacji romskich). Pełnomocnik Wojewody Lubuskiego brał udział w pracach Komisji opiniującej wnioski, złożone na 2023 r. w ramach Programu integracji, która to Komisja została powołana zarządzeniem Wojewody Lubuskiego. Pełnomocnik opiniując wnioski współpracował z podmiotami, które je złożyły oraz z Wojewódzkim Kuratorem Oświaty.

¹ Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030

13. Inne uwagi

Nie udało się przeprowadzić zaplanowanego wraz z KWP szkolenia dla przedstawicieli organizacji biorących udział w Programie integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce w zakresie przeciwdziałania używaniu narkotyków i środków odurzających ze względu na brak zgody przedstawicieli.

Gorzów Wlkp., 15.01.2024 r.

Pełnomocnik Wojewody Lubuskiego
ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych
Paweł Klimczak